

Slutrapport

SAMSAM/STAR Bräcke

2025-02-15

Slutrapport genomförd på uppdrag av och i samverkan med styrgrupp STAR Bräcke

Författare:

Maria Karlsson, samordnare STAR, arbetsmarknadskoordinator, arbetsmarknadsenheten, Bräcke kommun
I samverkan med övriga aktörer i STAR samverkansteam

Susanne Wiksten, rehabkoordinator hälsocentralen Bräcke, Region Jämtland Härjedalen

Mona Edler Nilsson, rehabkoordinator psykiatrin vuxen, Region Jämtland Härjedalen

Eva Tunegård, handläggare ekonomiskt bistånd/budget- och skuldrådgivning, socialtjänsten Bräcke kommun

Tiina Tuomi, arbetsförmedlare, Arbetsförmedlingen

Innehållsförteckning	
Inledande sammanfattning av STAR	4
Insatsens utformning, Läns gemensamt arbetssätt – 4 partssamverkan	4
Nyckeltal, beskrivning av målgrupp	4
Uppdelning av ärenden som samverkansteamet processar	5
Ekonomi och budgetpåverkan	5
Insatsens förändrings och utvecklingsarbete från oktober 2019 till september 2024	5
Redovisning 2019 - 2020	6
Redovisning 2021	6
Journalföring/dokumentation	7
Mätverktyg, rutiner	7
Redovisning 2022	7
Stegförflyttning	8
Screening	8
Minskat försörjningsstöd i kommunen	8
Utökad samverkansteam: Rehabkoordinator psykiatri	8
Svårigheter och möjligheter	8
Samverkan och parternas medverkan	9
Redovisning 2023	9
Reflektioner kring historik i individärenden	10
Resultatuppföljning av anknuten insats/resurs operativ Coach	10
Utredande verktyg	11
Arbetsförberedande insats	11
Redovisning 2024	11
Läns gemensamma nätverksträffar (SST)	12
Kvalitetssäkring	12
Utmaningar	12
Avslut innan påvisat resultat	13
Handläggningstider	13
Operativ coach	13
Övergripande frågeställningar, resultat	14
Brukarmedverkan	14
Analys av NNS enkätsvar för samverkansteam STAR:	14
Analys av NNS svar för deltagare avslutsenkät:	14
Jämställdhet	14
Jämställdhet i insatsen	14
Avvikelser	14

Övriga kommentarer till verksamhetsåret 2024.....	15
Utvecklat arbetssätt med ökat fokus gällande implementering	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Vision 2025	15
Länsöverenskommelsens övergripande mål och målgrupp	15
Utvecklingsarbete 2025	15
Gemensamma mål och delmål 2025.....	16
Förutsättningar till systematiskt arbete.....	16
Representanter styrgrupp	16

Inledande sammanfattning av STAR

Våren 2019 samlade Samordningsförbundet Jämtland Härjedalen representanter för Individ- och familjeomsorgen och arbetsmarknadsenheten i Bräcke kommun, hälsocentralen i Bräcke, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Syftet var att inventera vilka forum för samverkan som redan fanns och hur dessa skulle kunna utvecklas. Inventeringen visade att det saknades ett samverkansforum mellan nämnda myndigheter och verksamheter för att samordna insatser för personer i behov av rehabilitering mot studier, arbete och egen försörjning. Utifrån ovanstående skapades en samverkansmetod bestående av två delar;

- En arbetsgrupp med representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Jämtland Härjedalen och Bräcke kommun som genom samverkan ges tillgång till flera kompetenser och kunskap om varandras verksamheter och uppdrag.
- Samordnad insats för individen genom Individuell samplanering med utökad SIP som arbetsmetod.

Den gemensamma målbilden lyder:

- Förstärkt myndighetssamverkan och samordnade insatser för individers (16–64 år) rehabilitering mot studier/arbete och egen försörjning. Tillsammans identifiera individers totala behov av insatser/rehabilitering.
- Ökad kunskap om varandras verksamheter, regelverk, hinder och möjligheter.
- Tillsammans hitta samverkansstrukturer som fungerar oavsett förändringar inom de olika myndigheterna.

Inledningsvis namngavs insatsen SAMSAM. Från 2022 inleddes det länsgemensamma arbetet utifrån överenskommelse och insatsens namn ändrades till STAR. Slutrapporten anger insatsens benämning med STAR.

Insatsens utformning, Länsgemensamt arbetssätt – 4 partssamverkan

2019-10-01 – 2020-02-28 benämns Uppstartsfas

2020-03-01 – 2024-09-30 är Genomförandefas

2024-10-01 – 2025-12-31 Myndighetsgemensam Implementeringsfas

Nyckeltal, beskrivning av målgrupp

Styrgruppen har ett uttalat nyckeltal om 15 till 20 samtidigt pågående STAR-ärenden vilket inledningsvis varit en rimlig arbetsbelastning. STAR samverkansteam har haft fler pågående ärenden de senaste åren än vad nyckeltalet säger. Man kan konstatera att de ärenden som samverkansteamet aktualiserat är komplexa samt tidskrävande, ofta i väntan på beslut i ansökningar, av annan försörjning eller i behov av eller i väntan på utredningar. Detta har medfört att samverkansteamet bedömt ansökningars komplexitet samt aktualiserat ärenden när teamet ansett att det finns utrymme för ytterligare ärenden att hantera. Vid nya ansökningar bedömer samverkansteamet vid varje samverkanstillfälle om det finns utrymme för nya ärenden. STAR Bräcke har som mål att samtliga ärenden bör behandlas vid varje månadsmöte.

Uppdelning av ärenden som samverkansteamet processar

Samverkansteamet har identifierat tre nivåer av processer, som aktuella ärenden har behov av:

1. **Ärenden med behov av utredning och samordning** inför ansökan till exempel sjukersättning och aktivitetsersättning.
 - a. STAR är en aktiv part i samverkan med Försäkringskassan gällande planering av aktivitet för personer med beviljad aktivitetsersättning.
 - b. STAR är en aktiv part i samverkan med individ gällande ansökan av sjukersättning samt vid uppföljning av ansökan i samverkan med individ och Försäkringskassan där arbetsförmågan ej är utredd.
2. **Rehabiliterande inriktning STAR-ärenden** med behov av social rehabilitering och arbetsförmågebedömning i samverkan mellan myndigheter. Med mål om att bryta utanförskap samt skapa förutsättning för individ att närma sig rehabiliterande insatser mot sysselsättning samt egen försörjning.
3. **Ärenden som står närmare arbetsmarknaden**, medicinskt färdigutredda men som behöver samordning samt samverkan för att nå sina sysselsättningsmål samt egen försörjning.

När man läser om de uttalade parallella insatserna i den länsgemensamma överenskommelsen återfinns ovan beskrivning med andra ord. Samtliga parter har överenskommit om dessa insatser. Samverkansteamet har en bestämd utbudskarta.

*Utifrån individens behov planeras gemensamt för **parallella insatser** utifrån parterna insatsutbud, som kan delas upp i följande delar;*

- Arbetsinriktade insatser – matchning mot praktik, arbetsträning eller anställning hos offentlig eller privat arbetsgivare. Insatserna kan vara SIUS via Arbetsförmedlingen, via kommunala aktörer och/eller Arbetsförmedlingens leverantörer
- Studieinriktade insatser – arbetsmarknadsutbildning, gymnasiestudier, kommunala vuxenstudier (inkl. SFI) eller folkhögskola
- Hälsoinriktade eller medicinska insatser – utredningar
- Socialt stöd och insatser
- Arbetsprövande och arbetsförmågeutredande insatser – ex. via arbetsträningsarenor
- Ej arbetsinriktade insatser – insatser som sysselsättning eller stöd enligt LSS, Sol; medicinsk rehabilitering/behandling

Ekonomi och budgetpåverkan

Insatsen STAR Bräcke har följt budget med tillägg av utökad budget för insatsens operativa coach, inledningsvis på 25 % med utökning till 40 % fram till och med juni 2024. Denna utökning har varit helt avgörande för individers stegförflyttningar samt som resurs för samverkansteamet där det inte finns andra aktörer, myndigheter, parter med direkt anknytning till individen. Ett syfte var också att ge förutsättning för samordnare att systematisera samt implementera den länsgemensamma överenskommelsens innehåll.

Insatsens förändrings och utvecklingsarbete från oktober 2019 till september 2024

Insatsens inledande utformning skapades av representanterna från berörda myndigheter/verksamheter tillsammans med insatsens utsedda samordnare. Inledande fokus var att skapa en metod för individuell samplanering. Metoden har utgått från utökad SIP, med stöd och goda erfarenheter från Sveriges Kommuner och regioner samt från liknande projekt/insatser i Ragunda samt Östergötland.

I styrgruppen deltar chef för vård- och sociala avdelningen, enhetschef arbetsmarknadsenheten, verksamhetschef individ- och familjeomsorgen, verksamhetschef hälsocentralen Bräcke, sektionschef arbetssökande Arbetsförmedlingen samt sektionschef sjukpenningärenden Försäkringskassan. Styrgruppens roll är att leda samverkansformens genomförande utifrån uppsatta mål samt att tillsammans med samverkansteam driva insatsen förändringsarbete framåt. Under de gångna åren har styrgrupp roterat ordförandeskapet mellan varandra samt att det har ändrats representanter från primärvården samt socialtjänsten. Försäkringskassan har inte deltagit vid styrgruppsmöten under åren 2022–2024.

I STAR Bräckes samverkansteam ingår insatsens samordnare, handläggare arbetssökande (Arbetsförmedlingen), handläggare sjukpenningärenden (Försäkringskassan), handläggare försörjningsstöd (socialtjänsten Bräcke), arbetsmarknadskoordinator (arbetsmarknadsenheten), rehabiliteringskoordinator (hälsocentralen Bräcke). Samverkansteamets avsatta tid avser dels informationsöverföring och dels ett gemensamt lärande, att uppdatera varandra om respektive myndighet såsom regler/riktlinjer/organisationsförändring/annan nyttig samverkansinformation.

Redovisning 2019 - 2020

Från oktober 2019 och under första halvåret 2020 upprättades den lokala överenskommelsen som sedan utvecklades vidare till rutiner för arbetsgruppen, förmöte och Individuell samplanering. Under våren utformades även blanketter för Individuell samplanering samt broschyrer som kan lämnas ut både till personal och individ. Arbetsgruppen började också med sina möten en gång i månaden med uppehåll under sommaren. Då några representanter i arbetsgruppen har bytts ut under året har mycket tid använts till att presentera insatsen och dess syfte. Det har varit en del diskussioner kring hur arbetsgruppens fortsatta arbete ska se ut för att nyttja tiden för samverkan på bästa sätt.

Stora förändringar inom deltagande myndigheter/verksamheter påverkar insatsen. Ett exempel är Arbetsförmedlingens förändringar under året där arbetssökande inte längre har sin egen handläggare/arbetsförmedlare. Arbetsförmedlingens handläggare skulle delta i all samverkan vilket innebar att handläggaren hade svårt att få tid till att delta i alla möten för Individuell samplanering. Det fanns också svårigheter att hitta en gemensam tid för hela arbetsgruppen att träffas varje månad.

I augusti 2020 öppnade STAR för deltagande myndigheter/verksamheter att aktualisera individer till insatsen men det dröjde en bit in i september innan en handläggare initierade det första ärendet. Det första ärendet i STAR aktualiserades 2020-09-20 och under insatsens fem år har totalt 57 ärenden aktualiserats och 36 konsultationsärenden hanterats.

Redovisning 2021

Under våren 2021 avslutade arbetsgruppens samordnare sin tjänst. Samverkansarbetet fortsatte men aktualiserade inga nya ärenden i väntan på ny samordnare. I september 2021 började den nya samordnaren. Samverkansteamet träffades fyra gånger under hösten och hade två planeringshalvdagar där fokus var att presentera sig för varandra, uppdatera och utveckla de rutiner som fanns samt att se över kölista och prioriteringsordning. I december 2021 öppnade STAR åter för deltagande myndigheter och verksamheter att aktualisera individer till insatsen.

I tidigare årsrapport framkommer det att stora förändringar inom de myndigheter och verksamheter som ingår i arbetsgruppen påverkade insatsen. Det hade varit svårt att hitta tid för samverkan. En framgångsfaktor var att arbetsgruppen fastställde två timmar varje månad för samverkansmöte. Det är av vikt att representanter i arbetsgruppen kan delta både fysiskt och digitalt för att underlätta samverkan och deltagande.

Efterarbetet efter arbetsgruppsmöten kan kräva en del administrativ tid då deltagarna behöver skriva journaler, minnesanteckningar, kontakta deltagare och så vidare. Det är därför av vikt att respektive verksamhet har utrymme att avsätta tid för detta, utöver faktiska möten och individuella samplaneringar.

För att aktualiseras i STAR var inledningsvis kravet att individen var aktuell hos minst två av parterna, vilket kunde innebära att även individer utan försörjningsstöd blev aktuella. Samverkansteamet hade hittills arbetat utifrån premissen att individen behöver uppbära försörjningsstöd för att via försörjningsstöd få insats hos arbetsmarknadsenheten. Tillgång till insatser vid arbetsmarknadsenheten är viktigt, om möjligheten inte finns såg samverkansteamet att vägen till att bryta ett utanförskap blir längre. Arbetsgruppen ansåg därför att olika samverkansmöjligheter behövde tydliggöras.

Samverkansteamet hade också uppmärksammat att det finns en målgrupp med stora svårigheter; analfabeter och vuxna personer med läs- och skrivsvårigheter, och där man ser att antalet individer ökar samtidigt som de inte utreds och inte får det stöd de är i behov av då ingen verksamhet tar ansvar. Det finns individer som lever i digitalt utanförskap samtidigt som de myndigheter som individen har kontakt med ofta kräver att ansökningar, rapporter och annat ska inlämnas digitalt.

Journalföring/dokumentation

Då myndigheterna och verksamheterna inte har ett gemensamt system för digitala möten uppkommer en del praktiska problem. Det finns inte heller möjlighet till ett gemensamt digitalt filhanteringssystem där rutiner och andra viktiga dokument kan förvaras och som alla i arbetsgruppen har tillgång till. I stället behöver protokoll, dagordningar och rutiner skickas via mail, vilket dels tar tid och dels innebär att deltagaren behöver säkerställa sig om att den har den senaste versionen.

Tidigare har större delen av arbetsgruppsmöten ägnats åt arbetssätt, rutiner och övriga frågor. Arbetsgruppen beslutade om ändring av dagordning så att individärenden skulle lyftas först och att Försäkringskassan därefter ansluter för informationsutbyte och generell samverkan.

Mätverktyg, rutiner

Samordnaren skrev ett förslag på avslutsrutin för att på ett bra sätt avsluta en individ i insatsen samt för att förtydliga individens planering framåt. Samordnaren tog tillsammans med arbetsgruppen fram ett förslag för att mäta stegförflyttning inför, under och efter insats. SUS och NNS användes som mätverktyg, men arbetsgruppen saknade ett verktyg för att löpande mäta stegförflyttning där individens arbetsförmåga och försörjning kunde mätas över tid samt om insatsens målbild var uppfylld.

Redovisning 2022

Från och med 2022 är STAR en uttalad del av dagen för Kommunsamverkan. Under denna dag samverkar utbildningssamordnare, socialtjänst, Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenhet samt aktörer i STAR. Detta gav förutsättningar för att informera om insatsen med mål om att hitta en naturlig arena för parterna att förmedla behov samt att ta del av potentialen med STAR. Denna tid av förankring har varit avgörande för att nå ut till individer med behov av utökad myndighetssamverkan. Kommunsamverkan genomförs minst 10 gånger per år.

Vid ärendegenomgång kan det framkomma att individer har en eller flera diagnoser (fysiska och/eller psykiska), har stått utanför arbetsmarknaden under lång tid, saknar grundskole- och/eller gymnasiebetyg, har uppburit offentlig ersättning i snitt 6-7 år eller har upplevt någon form av våld. Sammanfattningsvis har målgruppen stora behov av stöd för att komma närmare sysselsättning och egen försörjning.

Stegförflyttning

Under 2022 följdes pågående ärenden via ett stegförflyttningsmetod med vilken individens arbetsförmåga, sysselsättning, försörjning samt eventuell funktionsnedsättning mättes från insatsens start till slut. Metoden bestod av ett formulär med frågor som arbetsgruppen gemensamt fyllde i vid arbetsgruppsmöten. Syftet var att kunna följa individens utveckling över tid utifrån förutbestämda parametrar. Återkoppling av resultat görs via tertialrapporter.

Screening

Sedan tidigare screenas individerna vad gäller alkohol- och drogvänor samt våld. Utifrån att den socialsekreterare som ingår i arbetsgruppen även är budget- och skuldrådgivare belyste denne värdet i att fråga kring ekonomi eftersom det är något som i hög grad påverkar individers psykiska hälsa och i förlängningen ofta också arbetsförmåga. Återkoppling av resultat görs sedan hösten 2022 regelbundet till styrgruppen. Den screening som utförs är:

- AUDIT, instrument för identifiering av riskfylld och skadlig alkoholkonsumtion¹
- DUDIT, bedömningsinstrument som används för att identifiera personer med drogrelaterade problem²
- FREDA kortfrågor, ett stöd för att fråga om våld i enskilda ärenden³
- Hur mår din ekonomi, fem frågor⁴

Minskat försörjningsstöd i kommunen

År 2020 utbetalades ca 9 miljoner kronor i försörjningsstöd i Bräcke kommun, år 2021 var summan 7,7 miljoner och 2022 uppskattades summan till 6,9 miljoner kronor. Avdelningschef med ansvar för försörjningsstöd ser att de insatser som görs i STAR har en betydande roll i att försörjningsstödet minskar i kommunen.

Utökat samverkansteam: Rehabkoordinator psykiatri

I januari 2022 förstärktes arbetsgruppen med rehabkoordinator från område psykiatri. Rehabkoordinatorn har lång erfarenhet av arbete inom psykiatri och blev en viktig part i arbetsgruppen.

Svårigheter och möjligheter

Flera individer aktuella i insatsen är i behov av tolk och i samband med att tolk bokades framkom att det saknades budgetpost för kostnaden, samt att det saknades riktlinjer för vem som skulle stå för tolkkostnaden. Frågan lyftes i styrgruppen där beslut togs om att initierande part är den som ska ta kostnaden.

Flertalet av de individer som erbjudits insatsen saknar körkort och på många orter i kommunen är det bristfälliga allmänna kommunikationer. Detta gör det svårt för vissa individer att exempelvis komma till möten eller delta i anvisade aktiviteter.

Flera av de individer som deltar i insatsen är inte digitala, exempelvis genom att personen saknar bank-ID, betalar räkningar med postgiro eller att man inte har erfarenhet av att använda dator eller mobil. Det innebär stora svårigheter för individerna men tydliggör också att det finns behov av stöd för att personen ska kunna uppfylla de krav som finns för att exempelvis få ersättning, göra ansökningar eller att aktivitetsrapportera.

¹ Socialstyrelsen, Metodguiden, AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test)

² Socialstyrelsen, Metodguiden, DUDIT (Drug Use Disorders Identification Test)

³ Socialstyrelsen, Metodguiden, FREDA

⁴ Konsumentverket, Koll på pengarna, 2022

Individer kan ha fått till sig information om hur de kan göra men att de har svårigheter att omvandla informationen till handling.

Under året aktualiserades ärenden via Försäkringskassan där individerna deltog i gemensam kartläggning mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, men där man inte hittade en bra arbetsträningsplats för personen att testa sin arbetsförmåga på. Under hösten kom information om att de som deltar i gemensam kartläggning inte skulle delta i STAR. I de fall som hade aktualiserats och där processer påbörjats behövdes ett tydliggörande gällande detta. Samverkansteamet ansåg att dessa processer kan ske parallellt om det finns en tydlig planering och STAR är enda vägen framåt för individen när myndigheterna uttömt alla sina möjligheter.

Eftersom insatsen saknade coach gjorde samordnaren vissa uppgifter som coach gör i andra motsvarande insatser, exempelvis att delta i förmöten och individuella samplaneringar, screening, stegförflyttning och in- och utregistrering i SUS. Vidare såg man att då insatsen saknade coach innebar det ett merarbete för arbetsgruppen. Samverkansteamet upplevde att samordnarens roll i inledningskedet med förmöte med screening och samtycke genererar en tidsvinst för samtliga aktörer.

Samverkan och parternas medverkan

Personalbrist vid arbetsmarknadsenheten medförde att kartläggningar tog längre tid i de STAR-ärenden som var aktuella vid arbetsmarknadsenheten.

Försäkringskassan hade, utifrån arbetsbelastning, inte möjlighet att delta i samverkansteamet under 2022, vilket innebar att överenskommelsen inte kunde följas. Avvikelse gjordes och frågan lyftes i styrgruppen. Att en av parterna i arbetsgruppen inte haft möjlighet att delta innebar att lärandedelen, som är en del i överenskommelsen, inte kunnat följas fullt ut.

Utifrån pågående ärenden fanns ett behov av utökat samarbete med Försäkringskassan och då framför allt vad gäller handläggare för aktivitets- och sjukersättning. STAR:s arbete fastnade ibland i långa handläggningstider, och det tog tid att ringa olika personer som kunde ge svar på olika frågor.

Samverkansteamet uppmärksammade att personer som tillhör en av de tre personkretsarna motiveras till daglig verksamhet, även om personens arbetsförmåga i ett reguljärt arbete inte har prövats. Vidare gör de långa väntetiderna hos regionen gällande neuropsykiatriska utredningar att processen fördröjs för individen, och det blir svårare att utforma aktivitet och planering utifrån individens funktion och förmåga då den inte är utredd eller känd.

I samverkansteamet lyftes behovet av SoL-praktik, något som innebär att handläggare försörjningsstöd kan anvisa en person till praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet hos arbetsmarknadsenheten. Anvisningen grundas i ett beslut och nedsättning av försörjningsstödet kan ske om personen uteblir eller avböjer att delta. Vidare såg arbetsgruppen behov av en arena för ärenden där myndigheterna uttömt alla sina insatser och där individen kan behöva stöd av kommunen att testa sin arbetsförmåga som en del i en långsiktig kartläggning tillsammans med myndigheter och vården.

Redovisning 2023

År 2023 var Star Bräckes fjärde år i insatsen och det teamet var sammansvetsat och hade "högt i tak" med individen i fokus. Under året byttes flera deltagare i teamet ut samt att en myndighet avslutade sitt deltagande i teamet. Det är mycket viktigt att insatsen inte är personbunden utan att de som arbetar i insatsen har en tydlig linje att arbeta efter tillsammans. Hela året 2023 var utmanande vad gäller förändringsarbete och detta var

påtagligt för samverkansteamet. Även styrgruppen hade fått nya representanter utifrån organisationsförändringar samt att representant till Länsam hade förändrats. Arbetet med att hitta förutsättningar till en naturlig implementering av STAR var ett givet ämne vid såväl styrgrupp som samverkansteam. Teamet upplevde att nya ärenden var mer komplexa samt att många ärenden var kvar i STAR under lång tid. Tiden för samverkansmöten utökades därför till tre timmar, en träff per månad.

En planeringsdag genomförandet 2023 där både styrgrupp och samverkansteam deltog. Dagen var mycket lyckad och gav förutsättningar för styrgrupp och samverkansteam att tillsammans gå igenom nya underlag, överenskommelser samt att analysera pågående arbetssätt. Det framkom att samverkansteamet var i behov av utökad samverkanstid för att synka, ge förutsättning till samsyn gällande arbetssätt samt samverkanstid för gemensamma beslut i ärenden. STAR som insats behövdes även förankras i parternas verksamheter.

Reflektioner kring historik i individärenden

Att bryta utanförskap tar tid speciellt om individen varit i ett långvarigt utanförskap. Det gäller att ge förutsättning till att börja i rätt ordning för att skapa förutsättning till "nästa steg" i utvecklingskurvan. Det man kan se utifrån det totala antalet inregistrerade stegförflyttningar till antal 72 till och med december 2023 är att; 62 % av stegförflyttningarna är registrerade under 2023, resterande inregistreringar år 2022 samt 2021. De flesta stegförflyttningarna inregistrerades under perioden augusti till november. Ett flertal ärenden som stegförflyttats till sysselsättning hade fortfarande behov av stöd efter avslut i STAR. Även arbetsgivare hade behov av stöd gällande anställning, förutsättningar, etc.

Totalt avslutades 9 personer under 2023. Av dessa gick 44 % till subventionerade anställningar i samverkan med Arbetsförmedlingen. En person fick stöd av insatsen att utreda samt ansöka om sjukersättning som senare beviljades på heltid. En annan person med långvarigt utanförskap erbjöds arbetsförberedande insats via Arbetsförmedlingen. En person valde själv att avsluta sin insats.

Under perioden 2021–2023 hade 40 % de individer som aktualiserats till STAR haft försörjningsstöd vid ingång i insatsen, 13 % hade förvärvsarbetat medan 16 % inte hade någon försörjning vid ingång. Andra faktorer man tittar på i stegförflyttning är; A-kassa, aktivitetsersättning (3 %), aktivitetsstöd (13 %), livränta (0%), sjukpenning/rehabiliteringspenning (4 %), sjukersättning (5 %), studiestöd (0 %).

Under perioden 2021–2023 hade 30 % av de individer som avslutats i STAR gått till förvärvsarbete medan 26 % fortfarande var i behov av försörjningsstöd, 8 % hade aktivitetsstöd. 17 % hade blivit beviljade sjukersättning. 17% hade ingen offentlig försörjning. Livränta, sjukpenning/rehabiliteringspenning, studiestöd, aktivitetsersättning samt a-kassa redovisades 0 %.

Resultatuppföljning av anknuten insats/resurs operativ coach

Under 2023 ersattes ordinarie samordnare under dennes föräldraledighet med representant från arbetsmarknadsenheten och samtidigt utökades insatsen med en operativ coach. Arbetssättet för coachen var att arbeta på uppdrag av samverkansteamet och nära individer utifrån behov där annan myndighet inte kan stödja utifrån ordinarie verksamhets utformning. Denna resurs var avgörande där myndigheter naturligt inte finns nära individen.

Individens behov var varierande över tid; socialt stöd/avstämning i uppstart av studier eller arbete, bryta isolering, myndighetskontakter, motiverande inslag för att nå självständighet och i sig en personlig

stegförflyttning. Operativ coach var en funktion som var avgörande i de ärenden där individen inte hade en naturlig/möjlig kontakt till kommunen

Operativ coach förbundsfinansierades inledningsvis på 25 % från och med 2023-03-13 till 2023-12-31. Under perioden 2024-01-01 till 2024-06-30 utökas coachinsatsen till 40 % för att ge förutsättning till att underlätta arbetet med att implementera nya arbetssätt samt att ge samordnaren utrymme till att stödja ärendebärarna i sina nya uppdrag. Rollen förlängdes med kommunala medel till och med 2024-12-31 och då avslutades rollen som coach.

Utredande verktyg

Regionen erbjuder utredning av kognitiv sjukdom, Mindmore⁵, till patienter kopplade till STAR Bräcke. Mindmore ger en komplett kognitiv profil som resultat. Patienten undersöks för kognitiv svikt och man sparar dessutom tid och resurser då allting sker automatiskt. Detta möjliggör också för primärvården att på ett enkelt sätt följa sina patienters kognitiva hälsa och göra insatserna mer personcentrerade, vilket är ett av Socialstyrelsens mål. Detta verktyg har förtydligat insatsens arbete till fördel för individen.

Arbetsförberedande insats

Insatsen Steg till arbete⁶ via Arbetsförmedlingen syftar till att identifiera deltagarens resurser och stödbehov samt stärka och utveckla deltagaren med mål om att få ett arbete eller att börja studera. Steg till arbete pågår som längst i ett år och åtta veckor. Steg till arbete riktar sig till personer som på grund av en funktionsnedsättning eller ohälsa har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering för att få en anställning eller att börja studera.

Redovisning 2024

År 2024 var STAR:s femte och sista år inom given insatstid om 5 år. Året inleddes med en planeringsdag där styrgrupp och samverkansteam deltog gemensamt. Målet var att se tillbaka på åren som varit samt att sätta fokus på implementeringsåret 2024, att skapa tydlighet i hur varje part såg till sina förutsättningar och tillvägagångssätt för implementering. Strukturen för kommunsamverkansdagen med implementerad tid för STAR var satt och utökades med en timme till totalt fyra timmar per tillfälle. Detta för att ge samverkansteamet bra förutsättningar till att genomföra förändringsarbetet på bästa sätt utifrån gemensam planering med styrgrupp.

Samverkansteamets mål har varit att ha samsyn i samtliga ärenden, ett gemensamt lärande samt att få information om respektive verksamhet, exempelvis organisationsförändringar, att omvärldsbevaka regler och riktlinjer samt att tillsammans arbeta med individens behov i centrum i enlighet med beslutat arbetssätt.

Representanterna i teamet har ett gemensamt upparbetat arbetssätt med utvecklad samsyn, samtliga tar ett professionellt ansvar. Detta är det enda samverkansforumet med ett rehabiliterande förhållningssätt på individnivå. Vid behov finns ett inarbetat kontaktnät gällande frågor kring LSS samt KAA tillgänglig för konsultationer. Dessa kompetenser är mycket uppskattade och värdefullt utifrån samsjuklighet och komplexitet i ärenden.

Under 2024 utökades alltså samverkanstiden till fyra timmar med fokus på organisatoriska frågor samt ärendedragning. Samordnaren fokuserade i första hand på organisatoriska faktorer och operativ coach stöttade ärendebärare och individer i deras arbete på uppdrag av samverkansteamet.

⁵ I SKRs senaste riktlinjer rekommenderas Mindmore som det enda digitala verktyget för att utreda kognitiv svikt vid misstänkt kognitiv sjukdom. [Primärvård | Mindmore Sverige](#)

⁶ Arbetsförberedande och matchande insatser inom arbetslivsinriktad rehabilitering. [Steg till arbete - Arbetsförmedlingen \(arbetsformedlingen.se\)](#)

Del 1 (11:00 – 13:30) inräknat lunch	Del 2 (13:30 – 16:00)
<ul style="list-style-type: none">✓ Lärande✓ Implementering✓ Övrig information	<ul style="list-style-type: none">✓ Pågående ärenden✓ Nya ärenden✓ Avslutade ärenden✓ Konsultation

Rollen samordnare är idag en förbundsfinansierad funktion som av samverkansteamet ses som av stor betydelse för insatsen. Rollen är en neutral part med uppdraget att vara samordnare för samtliga myndigheter/parter som ingår i insatsen. Samordnarens roll är även att stödja funktioner i insatsen såsom ärendebärare. Löpande administration, stegförflyttningar, redovisningar, återkopplingar samt samverkan med övriga länets samordnare är viktiga arbetsuppgifter. Hur samordnarrollen ska se ut framåt är viktigt att fastställa för att skapa förutsättningar till att fastställa arbetssätt inför en implementering hos samtliga parter.

Länsgemensamma nätverksträffar (SST)

Vid samordnarnas länsgemensamma nätverksträffar (SST) lyfts olika frågeställningar för att ge varandra stöd i STAR- arbetet. En av de frågeställningar som lyfts från Bräcke är; när avslutas ärenden som inte går till sysselsättning eller egen försörjning, till exempel vid ansökan om aktivitetsersättning eller sjukersättning? Under utredningstiden för sjukersättning är individen ofta i behov av stöd med följdfrågor, förtydliganden i ärendet inför myndighetsbeslut samt stöd i samtal med berörda myndigheter. Här tillför den som representerar i ärendet, ärendebäraren, en trygghet samt stödfunktion oavsett om beslutet är negativt eller positivt gällande ansökan. Individen har ingått i ett sammanhang under utredningstiden, haft en kontaktperson som stödfunktion samt med möjlighet att förtydliga beslut inför avslut i STAR. Att avsluta dessa ärenden innan beslut medför att STAR inte kan påvisa stegförflyttningen samt att STAR inte kan redovisa resultatet av sitt arbete enligt resultatmål. Ärenden i väntan på utredning samt beslut tar inte lång tid att hantera vid den månatliga ärendegenomgången i STAR. Det är vid uppstart, utredning, ansökningsfas samt vid avslut som det finns större behov av avsatt tid.

Kvalitetssäkring

Ett stegförflyttningsverktyg började användas 2021 med vilken individens arbetsförmåga, sysselsättning, försörjning samt eventuell funktionsnedsättning mättes löpande från insatsens start till slut. Syftet var att följa individens utveckling över tid utifrån förutbestämda parametrar. Metoden bestod av ett digitalt formulär med frågor som samverkansteamet gemensamt fyllde i vid varje samverkansmöte. Återkoppling av resultat skedde via tertialrapporter i samverkan med samverkansteam, på uppdrag av och i samverkan med lokal styrgrupp.

Under 2024 togs ett nytt länsgemensamt uppföljningsverktyg fram i samverkan mellan länets samordnare för att användas vid inskrivning samt avslut av STAR-deltagandet. På grund av tidsbrist har samordnare i Bräcke bortprioriterat denna arbetsuppgift, under våren 2025 är ambitionen att prioritera tid för detta.

Utmaningar

Att konstatera är att det är svårt att hitta lämpliga, tillgängliga arbetsplatser för återgång till sysselsättning i stegrande form, något som ofta är en avgörande faktor för individen. Arbetsgivarna har inte förutsättningar eller är inte rustade för engagemanget samt arbetsbördan. Ett flertal ärenden som stegförflyttats till sysselsättning har fortfarande behov av stöd efter avslut i STAR. Även arbetsgivare har behov av stöd gällande anställning, förutsättningar, etcetera.

Att bryta utanförskap tar tid, synnerligen för individer som varit i ett långvarigt utanförskap. Det gäller att ge förutsättningar till att börja i rätt ordning för att skapa en hållbar strategi till "nästa steg" i utvecklingskurvan. Här är STAR helt avgörande då samverkansformen ger förutsättning för myndigheter att ta ett helhetsperspektiv kring behov samt förutsättning till parallella processer utifrån individens behov.

Avslut innan påvisat resultat

Under året 2024 avslutades ärenden innan någon stegförflyttning gällande egenförsörjning kunde konstateras, och redovisningen blev då "till arbetsinriktade insats/er". Detta utifrån att ärenden där individen erbjudits "gemensam kartläggning AF/FK"⁷ samt Insatsen "Steg till arbete"⁸ via Arbetsförmedlingen och individen tackat ja, så avslutas insatsen STAR. Försörjningen kvarstår oftast inom den kommunala sektorn vilket bör belysas då målen för minskat ekonomiskt bistånd påverkas. Individen avslutas och erbjuds insatser som dock är mycket bra och systematiska gällande rehabilitering och sysselsättning.

Ett konstaterande var att insatsen Steg till arbete hos Arbetsförmedlingen, som är en heltidsinsats, önskat återremittera individer till STAR då det framgick att individen hade ett fortsatt behov av kombinerade medicinska och sociala rehabiliteringsåtgärder.

Under 2024 behandlades ett större antal "konsultationsärenden" än tidigare år. Man kan också fastställa att behoven av samordning i ärenden som inte är kända vid någon deltagande myndighet är en ökande grupp. Utanförskapet är påtagligt mer utbrett och behovet av samhällsstöd såsom personligt ombud är helt avgörande i vissa ärenden samt en mycket viktig samverkanslänk mellan individ och myndigheter. Samverkansteamet kan se att fler individer har behov av ett personligt ombud som stöd. Även insatsen boendestöd är en viktig funktion i flera ärenden och flera deltagare vägleds att söka dessa stödfunktioner.

Handläggningstider

Utifrån nytt uppföljningsverktyg arbetade STAR Bräcke fram nya underlag för intervju/kartläggnings samt avslutningsdokument.

Man kan se över tid att ärenden generellt tar längre tid, i snitt 9,5 månader under 2023 jämfört med 11,7 månader under 2024. STAR är också mer känt och tillgängligt 2024 jämfört med 2023. Merparten av ärendena var initierade av socialtjänsten (41 %) under 2024 jämfört med 67 % under 2023. Under året 2024 sökte individer (17 %) på egen hand stöd av STAR utan stödjande myndighet.

Operativ coach

Operativ coach var en funktion som sågs som avgörande i de ärenden där individen inte har en naturlig/möjlig kontakt till kommunen. Insatsen coach avslutades i december 2024. Coachen var den som stöttade individen i de moment där myndigheter inte funnits närvarande. Ofta finns behovet av socialt stöd/avstämning i uppstart av studier eller arbete, att bryta isolering, gällande myndighetskontakter samt att agera vägvisare med motiverande inslag för att nå självständighet och i sig en personlig stegförflyttning.

⁷ Arbetsförmedlingen/Försäkringskassan samverkar; gemensam kartläggning, rehabiliteringssamverkan och omställningsmöten tillsammans med personer som behöver stöd i övergången mellan sjukförsäkringen och arbetslivet.

⁸ Steg till arbete är en upphandlad tjänst som består av arbetsförberedande och matchande insatser inom arbetslivsinriktad rehabilitering.

Övergripande frågeställningar, resultat

Brukarmedverkan

Tyngdpunkten är individens delaktighet och motivation. Kartläggningen vägleder kring individens intressen, önskemål och förutsättningar som ska vara grunden för vägen till arbete eller studier. Individen ska uppleva att den erhållit ett mycket bra stöd via STAR och känna att hen haft en tydlig planering samt gjort en stegförflyttning mot sysselsättning och egen försörjning. Vid avslut får individen möjlighet att fylla i indikatorenkät från NNS⁹, Nationella nätverket för samordningsförbund. Individen får då bland annat skatta hur denne upplever att det stöd hen fått i verksamheten fungerat, om stödet varit till nytta för individen och om individen känner sig mer redo att kunna arbeta eller studera jämfört med före insats.

Analys av NNS enkätsvar för samverkansteam STAR:

Enligt NNS-enkät 2024 framkom att samverkansteamet gett stöd till deltagarna, att det funnits en tillräcklig plan, samt att samverkan varit god och tillfört kunskaper och erfarenheter. Utifrån jämställdhet, jämlikhet och mångfald kan konstateras att samverkansteamet arbetar inom ramen för ett kvantitativt perspektiv, men att det finns ett behov av att förtydliga arbetssätt gällande jämställdhet, jämlikhet och mångfald. Samtliga ansökningar som inkommer till STAR utreds av samverkansteamet.

Analys av NNS svar för deltagare avslutsenkät:

Utifrån resultat kan man se att deltagarna angett att stöd via STAR varit till stor nytta, att man fått vara med och bestämma, känna sig delaktig, fått tillräckligt med tid och blivit stöttad i kontakter med myndigheter. Deltagarna angav att STAR har tillvaratagit kunskap och erfarenhet och haft ett bra bemötande gentemot deltagarna.

Deltagarna har även angett att det funnits tillräckligt med stöd och planering efter STAR.

Svårigheten som identifierats är att STAR inte kan erbjuda tillräckligt stöd att hantera hela livssituationen, såsom; att vara redo för arbete och studier när man står utanför skydds nätet och regelverket vid Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. STAR samverkansteam samt styrgrupp bör analysera detta vidare.

Jämställdhet

Kvalitativ och kvantitativ jämställdhet

Att arbeta med jämställdhet ur ett kvantitativt perspektiv innebär att sträva efter jämn könsfördelning mellan kvinnor och män på arbetsplatsen, på utbildningar, på maktpositioner och på olika befattningsnivåer i samhällsinstitutioner och i olika organisationer. Jämn könsfördelning i en grupp innebär att andelen kvinnor respektive män ligger mellan 40 % och 60 %¹⁰. En jämn kvantitativ könsfördelning är dock inte tillräcklig för att uppnå jämställdhet. Det krävs också att både kvinnors och mäns kunskaper, erfarenheter och värderingar tas tillvara, vilket brukar benämnas kvalitativ jämställdhet.

Jämställdhet i insatsen

Totalt har STAR aktualiserat 57 ärenden från starten år 2020. 31 kvinnor och 26 män har erbjudits och tackat ja till insatsen, vilket ger en fördelning om 46 % kvinnor och 54 % män. Detta visar att STAR Bräcke uppnått målet att arbeta med jämn könsfördelning. Under 2024 aktualiserades totalt 17 ärenden, 10 kvinnor och 7 män. Under 2024 behandlade samverkansteamet samtliga ansökningar utan att fokusera på kön.

Avvikelser

Under åren har det inkommit två avvikelser till styrgrupp. Dessa har hanterats i samförstånd mellan styrgrupp och samverkansteam med gott resultat.

⁹ Indikatorer för finansiell samordning är ett instrument för samordningsförbund att bedöma egen verksamhetsutveckling över tid, möjliggöra jämförelser mellan förbund, samt ge förbund och ingående parter ett stöd att förbättra samordningen av arbetslivsrehabiliterande insatser [Indikatorer \(nnsfinsam.se\)](https://www.nnsfinsam.se)

¹⁰ Om kvinnor och män i Västra Götaland - en statistikbok, SCB

Övriga kommentarer till verksamhetsåret 2024

Samverkansteamet har arbetat för att implementera STAR vid respektive myndighet och arbetsplats. Teamet utökade samverkantiden med fokus på förändringsarbete samt implementering i samband med månatliga samverkansträffar. Effekterna av detta visade sig i den individbaserade uppföljningen samt att teamet upplevde ökade förutsättningar till samverkan samt bättre arbetsmiljö.

2024 var STAR Bräckes sista år i femårsintervallen. Arbets sättet fortgår med fokus på hållbar implementering.

Att STAR till viss del är implementerat i verksamheterna är tydligt utifrån ökningen av ansökningar av stöd från individer. Behovet av att rikta STAR som samverkansform mot uttalad målgrupp är av största vikt för att ge samverkansteamerna förutsättningar till fördjupad samverkan med individens förutsättningar i fokus. Att aktivt fortsätta arbete utifrån överenskommelsen är helt avgörande för att forma läns gemensamt arbetssätt.

Vision 2025

STAR Bräcke ska aktivt arbeta utifrån länsöverenskommelse med mål om att bibehålla samt stärka en stabil samt väl förankrad 4-partsstruktur för individnära samplanering som kan fungera likvärdigt i länet över tid och bidra till individens arbetslivsriktade rehabilitering genom att underlätta och effektivisera myndigheternas samverkan och samordning av insatser. Ser man till innehållet för 2025 års länsöverenskommelse så finns det fortfarande operativa, systematiska samt organisatoriska utmaningar som skall hanteras i ordinarie verksamheter.

Länsöverenskommelsens övergripande mål och målgrupp

STAR ska underlätta individens väg till arbete och studier genom att samordna planering och möjliggöra parallella och sammanhållna insatser utifrån individens behov; arbetsinriktade, kunskaphöjande, sociala, hälsoinriktade insatser.

STAR ska stärka individens delaktighet i rehabiliteringsprocessen, initiera och underlätta myndighetsgemensam individuell samplanering genom ordinarie former för samplanering.

Målgruppen för STAR är individer i arbetsför ålder i behov av kombinerat socialt, medicinskt och arbetsinriktat stöd och/eller utredning i sin arbetslivsriktade rehabilitering. STAR ska komplettera reguljär verksamhet när andra former för myndighetsgemensam samplanering inte bedömts tillräckliga.

STAR ska vara en långsiktig hållbar struktur för myndigheternas samverkan som stärker sektorsövergripande förståelse och lärande i det individnära arbetet och bidrar till ett gott samverkans klimat.

Utvecklingsarbete 2025

Det gemensamma arbetet har kommit en god bit på väg, men för att nå fram till en robust och effektiv gemensam arbetsmodell för långsiktig implementering av STAR via förbundet bör rutiner och arbetssätt fortsatt förtydligas och förankras.

- Målarbetet hålls ihop på länsnivå av Länsam.
- För utvecklingsarbete i enskilda frågor utser Länsam arbetsgrupper.
- Varje lokal styrgrupp ansvarar för att leda och följa upp arbetet utifrån överenskommelsens mål och delmål i respektive område och STAR-team.
- Representanter i Länsam och lokala styrgrupper ansvarar för att förankra utvecklingsarbetet i den egna organisationen/med sina medarbetare i teamen.

Gemensamma mål och delmål 2025

Stärkt arbetsfokus i STAR

- Genomförd målgruppsinventering och prioritering, i länet/lokalt
- Gemensam rutin för bedömning vid mottagande och avslut av ärenden

Ökad kunskap om STAR och aktuella målgrupper i parternas verksamheter

- Genomförda informationstillfällen för remitterande verksamheter (verksamhetsrepresentanter i lokal styrgrupp bjuder in STAR-samordnare)
- Gemensam plattform för STAR på Samordningsförbundets hemsida, info för remittenter, team, styrgrupper och Länsam

Gemensam arbetsmodell

- Samma administrativa rutiner och dokument för STAR-teamen
- Översyn och framtagande av arbetssätt för samordnarfunktionen
- Uppföljning av informationshantering och dokumentation

Effektiv uppföljning och rapportering

- Översyn och anpassning av uppföljningen
- Utvärdering av långtidsuppföljning

Förutsättningar till systematiskt arbete

Från 2025 har STAR en egen dag i månaden för samverkansteamet med utökad tid för implementering samt ärendegenomgång. Inledningsvis träffades arbetsteamet två timmar per tillfälle både för ärenden samt organisatoriska frågor. Det påtagliga utvecklingsarbetet har genererat behov av mer tid för samverkansteamet gällande förändringsarbete, organisationsfrågor samt mer tid för ärendegenomgång. Teamet har inte mött motstånd i behovet att avsetta mer tid för samverkan.

Del 1 (10:00 – 12:30) inräknat lunch	Del 2 (12:30 – 16:00)
<ul style="list-style-type: none">✓ Lärande✓ Implementering✓ Övrig information	<ul style="list-style-type: none">✓ Pågående ärenden✓ Nya ärenden✓ Avslutade ärenden✓ Konsultation

Representanter styrgrupp

Annelie Olsson, Arbetsförmedlingen, sektionschef

Cecilia Lindstein, Bräcke kommun, verksamhetschef Individ- och familjeomsorgen

Lena Persson, Bräcke kommun, enhetschef Arbetsmarknadsenheten

Anders Åreng, Region Jämtland/Härjedalen, enhetschef Bräcke/Kälarne hälsocentral

Anneli Valter, Bräcke kommun, socialchef

Signerande representant för styrgrupp STAR Bräcke

2025-03-06

Lena Persson